

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

XIII. V Brašlovce smo se pripeljali, da sami nismo vedeli kedaj, tako smo bili v občudovanje lepih krajev zatopljeni in zamišljeni. Gornja savinjska dolina je res krasna, a dolnja je še trikrat lepša. Rodovitna ta dolina se pred očmi potnikovimi kaj lepo na dolgo in široko razgrne tje do Celja, zeleni hribi jo robijo po straneh in iz nad gričev se pogosto svetijo bele cerkve in kapele. Lepoti kraja primerno je tudi prebivalstvo; ljudje so sploh lepe vzrasti, jedrne postave in prijaznega obnašanja. Otroci niso plahi, ampak ljubeznivi in zaupno priletijo, kedar n. pr. duhovnika zagledajo, med tem ko se po drugod radi za vogle pomikajo, ali bežijo in se poskrijejo. Brašlovce kaj prijazno ležijo kraj steze, ki pelje od velike ceste skoz Gomilsko v Mozirje. Trg ima sedaj 155 hiš in blizu 400 duš. Nekateri učenjaki pripisujejo početek Brašlovce nekemu Braclavu, sinu slovenskega kneza Privine, ki je bojda v 9. stoletju v savinjski dolini vladaril in l. 850. umrl. Ker pa ni gotovo, je-li Privina kedaj prebival v savinjski dolini ali ne, in ker je več dokazov za to, da je njegova pokrajina bila ob Blatnem jezeru na Oger-skem, tudi ni gotovo, če imajo Brašlovce svoj začetek od Braclava. V listinah se trg Brašlovce nahaja prvič v l. 1140; cerkev je znana že v l. 1120. V srednjem veku je bil trg dolgo časa last mogočnih celjskih grofov. Po ognju bil je večkrat poškodovan, pa vselej zopet še lepše postavljen. Lepe so njive in travniki in sadunosniki brašlovskih posestnikov, a najlepše so dekanove. Prehodili smo njegovo polje in se čudili njegovej spretnosti v gospodarskih zadevah. Prijazni dekan č. g. Bohinec je vedel za naš prihod in je povabil več duhovnikov sosedov na kosilo, pri katerem smo bili res prav židane volje; v prijateljskih pogovorih so nam ure le prebitro potekle. Proti večeru se je razišla vesela družba in jaz in moj tovariš sva se odpeljala v Polzelo, kder sva prenočila pri župniku, mojem starem znanecu in sošolcu č. gosp. Balonu, s katerim sva l. 1848. po Gradcu z sabljami rožljala in se kakor klucec proti mlinom na veter vojskovala. Strašna je bila ta dijaška armada; sam Turk bi pred njo v Azijo zbežal, če bi hotel. Drugo jutro se podamo na bližnji hrib, kjer je grad in komenda polzelaka. Razgled po celi savinjski dolini je prekrasen. Kratko potem smo se naložili na širok voz, trije smo sedeli v eni vrsti; mene sta tovariša posadila na sredo in me stiskavala, da sem se moral češ ali nečeš potiti. Čužek nas je urno vlekkel in srečno spravi do imenitnega Žavca. Tukaj sem nekaj zapazil, čemur kaj enakega še niti v Rimu nisem našel. Zvonik farne cerkve je tako visok, da njegova tenja celó v sosedno faro segne, se vé če solnce sije. Kako to? No, tako! Cerkva žavčeka

stoji tik meje sicer precej velike fare, zato ni smešnica, kar sem rekel, ampak gola resnica.

Žavec po ljudskem govoru, pravino Žalec, razlagajo naš učeni g. Dav. Terstenjak iz korenike žal, kar pomeni breg in potem peščnato in kameničasto zemljo, ki se nahaja navadno ob krajih vod, in ki je tudi navadno zemlja okoli Žalca. Nemci so iz nevednosti ime popačili v Sachsenfeld, češ, da bi bil ta domoljubni trg naselbina Saksoncev, česar pa zgodovinsko nihče ne more dokazati. Početek Žalca je v temo starodavnosti zavit. Toliko je gotovo, da so za časa Rimljanov že tukaj stanovniki bili, ker sta se dva rimska kamna našla. Poznejše zgodbe trga so malo znane. L. 1363. na Simonovo je v Innsbrucku višji vojvoda Rudolf ta trg zastavil celjskima grofoma Urhu in Hermanu. Fara je imela jako imenitne župnike, med njimi dva zlahtnega stanu, namreč l. 1609. Mibala žl. Šega in l. 1737. Ferdinanda pl. Rasterna. V farovškem hodniku vidiš častitljive podobe nekterih prejšnjih župnikov, pa nektere je že precej dim in prah poškodoval. Žalčani, kakor sploh tržani po savinjski dolini, so živi narodnjaki, kar so slavno pokazali pri velikanskem taboru l. 1868, pri veliki besedi slovenskih dijakov 30. avgusta 1874. in pri vseh volitvah. V Žalcu smo se popotni tovariši razšli. Mene je vleklo domu! (Konec prih.)

Smešničar 9. „Ljubi sosedi! pripoveduje sedé za mizo v krémi Bošt Bistroumovič, glejte na kak čudežen način sem bil pretekli teden gotove smrti rešen. Deset mojih znancev, ki so se prek Drave peljali, so v valovih deroče vode vtonili.“ „Ja, kako pa to, ali je Vam kdo na pomoč prihitel in Vas samega iz vode potegnil?“ „O kaj še, jaz se le nisem prek vozil, ker sem bil doma ostal!“

Razne stvari.

(V novem odboru tiskovnega društva) so čč. gg. dr. Križanič predsednik, špiritual Ogradi podpredsednik, stolni kaplan Hrzič dežarničar, stolni kaplan Lacko tajnik, Kosar, dr. Pajek, Stranjšak, Herg, Šrol odborniki.

(Gornje-savinjska posojilnica) v Mozirju je razposlala račun in bilanco nemški (?) — Rechnung und Bilanz — iz katere poizvemó, da je l. 1876. prejela 89.486 fl. in izdala 88.608 fl. Izposodila je 66.621 fl. Gotovine je ostalo 878 fl. Vse premoženje na koncu leta 1876. je bilo vredno 1160 fl. 75 kr.

(Vinorejska šola) v Mariboru je lani imela stroškov za 21.105 fl. lastnih dohodkov pa 8603 fl. tako, da dežela dolaga 12.502 fl. Največ se je spečalo iz prodaje trsovja 2137 fl. potem za drevesca 1875 fl. in za mleko 670 fl.

(100 let doživel) je 4. marca davkar v pokoju g. Janez Moro v Celovcu. Stoletnik ne čuti

preveč teže visokih let, se često sprehaja po svojem vrtaču in jed mu vselej diši, kakor poprej. Redka prikazen!

(*Pogoreli*) so 27. febr. v Placerjih zunaj Ptuja posestniki Fistravec, Relenc, Pignar in Ana Krajnc; škode je 5348 fl. Ogenj pouzročil je bržčas 13letni dečko Jakob Podplatnik, ki je blizu bleva z pištolo streljal. Pridni žandar Janez Bohinec je 2 ženski komaj strašne smrti ognja otel.

(† *Dr. Jakob Pečko*) advokatski pripravnik pri dr. Duhaču v Mariboru je 25. febr. umrl vsled bolezni na pljučih, katero je pri vojakih dobil. Rajski je bil rojen pri sv. Bolfanku v slov. gorici, je vselej marljivo se učil in je bil kot vrl Slovenec, zvest prijatelj, delaven in miren mož od vseh spoštovan, kateri so ga poznali. Tudi kot kristijan je storil svojo dolžnost in je spreviden z sv. zakramenti v Bogu zaspal še le 32 let star. Naj počiva v miru!

(*Za faro v Polzeli*) je prezentiran č. g. Andrej Urek, kaplan v Mozirju.

(*Od sv. Andraša nad Ptujem*) se nam piše, da je v Drbetencih 4. t. m. po noči pogorel obče spoštovani posestnik Juri Pučko; razve zruja in nekaj zaseke in živine mu je vse pogorelo. Reva ni bil zavarovan. Sum gre na soseda, kateri je pre v svoji pijanosti in norosti grozil, da bo nekemu zapalil. Sodnija ga je prejela in zaprla!

(*Živinozdravniška služba*) je razpisana v Ljutomeru do 15. aprila t. l. Plačilo dobiva iz deželne blagajnice in sicer 500 fl. na leto. Prošnik mora slovenščine zmožen biti in imeti diplomu.

(*Učiteljskih služeb*) je samo v celjskem glavarstvu sedaj razpisanih 12.

Dražbe III. 10. marca Jož. Ostrub 2800 fl. v Konjicah; 12. marc. Juri Leber v Dobovcu, Fr. Vrečko 3100 fl. v Strajni, 16. marca Janez Fridl 2000 fl. v Lichteneggu in 17. marca Štefan Jezernik v Dežnem 500 fl.

Listič uredništva. Dopisi iz Koroškega, iz Slivnice pri Marib. ru, iz Ribnice, iz Ogrčevca, iz Ptuja, iz središke okolice in od sv. Petra pod Mariborom prihodnjic. Sedaj ni bilo mogoče. Iz šostanjske okolice, od g. J. S. v Šč. in od sv. Lovrenca pri Ptujju prilično!

V Mariboru. Krompir 3 fl. 10 kr. Hl. — fažol 14, leča 30, grab 28 kr. Kg. — Pšeno 12 kr. liter, — Pšenično gres 26, prednja moka 22, srednja 17, polentna moka 12 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 20 kr., svinjsko maslo 90, slanina frišna 54, slanina prevojena 86 kr., puter 1 fl. — kr. Kg. — Jajce 2 $\frac{1}{2}$ kr. vsako, — Govedina 44, teletina 52, svinjetina mlada 52 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3 — mehka, fl. 2:80 Kbmt. — Ogelje trdo fl. 1 —, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 70 kr. slama 2 fl. 80 kr., stelja 2 fl. 30 kr. za 100 Kg.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63:20 — Srebrna renta 67:95 — Zlata renta 73:90 — Akcije narodne banke 830 — Kreditne akcije 150 — — Napoleon 9:86 — Ces. kr cekini 5:90 — Srebro 113:40

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1 $\frac{68}{100}$ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 $\frac{1}{2}$, funta.)

Mesta	Pšenica		Rž		Jecmen		Oves		Turčica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	9	10	6	60	5	20	3	70	5	30	5	20	5	10
Ptuj	8	80	6	—	5	20	3	40	5	30	5	20	5	20
Ormuž	7	32	6	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	10	10	7	37	5	20	4	20	5	30	—	—	4	88
Celovec	9	94	7	88	5	60	3	26	4	76	4	46	5	30
Ljubljana	10	62	7	35	5	76	4	10	6	23	4	70	5	85
Varaždin	9	—	8	—	5	60	4	—	5	—	5	40	5	80
Zagreb	9	—	8	—	3	80	3	70	5	10	6	30	5	—
Dunaj	13	25	10	50	9	15	3	20	7	25	—	—	—	—
Pešt	12	60	9	65	7	90	7	61	5	85	5	—	—	—

Loterijske številke:

V Gradcu 3. marca 1877: 73 18 66 7 63.

Na Dunaju " " 34 50 23 13 64.

Prihodnje srečkanje: 17. marca 1877.

Orglarska in mežnarska služba.

Pri farni cerkvi sv. Petra v Zavodnjem se orglarska in mežnarske služba oddaje. Dohodki obstoje v zapisani bernji, prostem lepem stanovanju, prosti kurjavi i. t. d. sploh se služba dobrim prištevati smeje.

Prošniki naj svoje prošnje vložijo pri farnem predstojništvu do 20. aprila t. l.

Glasovir

iz neke dunajske fabrike na 6 $\frac{3}{4}$ oktav, še dobro ohranjen, kratke podobe, je za 90 gld. na prodajo. Kdor hoče zvedeti več, naj popraša pr

Ant. Čeh-u,

nadučitelju pri sv. Magdalenii v Mariboru.

Vsake vrste semena

n. p. za travnike, polje, vrte, zelnike itd. tu vsake sorte drevesca se morejo pri meni naroči kakor tudi več sort tujega krompirja najnovejši sort se pri meni nabaja in po najnižji ceni prodaja.

Za rast vseh pri meni kupljenih semen se jaz porok. 3—4

M. Berdajs.